

Chunka tawa chunka tawayuq versiculopa pakasqa historianninqa — iskay chunka yupayniyuq

Iskay Ñak'ariy — Qanchis kaq Parte — Ezequiel

Jeff Pippenger

2026-07-29

Profeta Ezequielta qallariy versiculonkunapi kimsa chunka watayuq kasqanta reqsiyqa, Biblia nisqanman hina allin chaskisqa yuyaymi.

Kunan p'asasqa karqa kimsa chunka watapi, tawa killaqpi, killaq pichqa p'unchayninpi, ñoqaqa prisionero runakunawan kуска kachkarqani Quebar mayu patapi; chaymi hanaq pacha kicharikurqan, hinaspa Diospa rikuchisqankunata rikurqani. Killaq pichqa p'unchayninpi, rey Joaquín prisioneroman apasqa kasqanqaqa phisqa wataña kaptin, Señorpa siminqa sut'inchaywan hamurqan sacerdote Ezequielman, Buziq churinman, caldeo runakunaq llaqtanpi, Quebar mayu patapi; hinaspa chaypi Señorpa makinqa paypa patanpi karqan. Ezequiel 1:1–3.

Wakin runakuna creenku “kimsa chunka watata”qa huk específico jubileo muyuywanmi sayasqa kasqanta, chaymi qallarirqan rey Josíaswan, hinaspa tukukapun capítulo cuarentaq huk versículonwan.

Ñuqayku prësu kasqaykumanta iskay chunka pichqa watapi, watapa qallariyninpi, killa chunka p'unchayninpi, llaqta maqasqa kasqanmantataq chunka tawa watapi, chay kikin p'unchaypi Señorpa makin ñuqaman hamuspa, chayman pusawarqan. Ezequiel 40:1.

Bíblia p'unchay yupay yachaqkunaqa tawa chunka kapitulumanta huk kaq versiculota fechaykunku, icha 28 abril 573 a.C. icha 22 octubre 573 a.C. nispa. Llapa profetakunaqa qhepa p'unchaykunata reqsichinku, chayrayku 22 octubre 573 a.C. urmay p'unchayqa huk siq'imanta omega fecham, pichqa chunka watakuna ñawpaqpi qallarisqa, ima sutiyaq “Josíaspa Hatun Pascua” nisqapi, 5 mayo 622 a.C. p'unchaypi.

Kimsa chunka yupayqa sacerdotekunapa unanchaqninmi, paykunaqa kimsa chunka watayuq kanku manaraq servicioyta qallarispa. Ezequiel 1-pa hukmanta kimsa kaq versokunaqa Ezequielpa watanta kimsa chunka kasqanta reqsichichkanku-chu, utaq sacerdote hina unanchaqlataqmi, chay hinallataq paypas kimsa chunka watayuq hina reqsichisqa kanman. Sichus huk kaq versopi nisqa kimsa chunka wataqa, wakinkuna iñisqankuman hina, Josíaspa Hatun Pascuanta 622 a.C. watapi rurasqamanta pacha kimsa chunka wata kasqanta rikuchin, chayqa profetapa nisqanpaq ima qhawariykunapas kikinllam kachkan.

Josías sutiyoqa “cimienta” ninmi, hinaspan Hatun Pascuanta qallarisqa jubileo pacha, 573 a.C. watapi Expiación Punchaw, octubre killapa 22 punchawninpi tukukusqa. “Jubileo siqi” Josiasmanta octubre killapa 22 punchawkama, 1840 watamanta 1844 watakama historiatawan

tupachkan. 1840 watapa cimientonkunaqa rey Josiaswan rikuchisqa karqan, chaynallataq Josiah Litchwanpas. Octubre killapa 22 punchawqa jubileo waqrapa trompetan waqrachisqa kasqanwan rikuchisqa karqan, Expiación Punchawpa waqranwan kуска.

Qan kikinpaq yupaykunkim qanchis wata-samayninkunata, qanchis kuti qanchis watata; chay qanchis wata-samayninkunapa pachayninpa qanpaq kanqa tawa chunka isqun watakuna. Chaymantataq waqachinki Jubileo nispaq putututa qanchis kaq killapa chunka kaq p'unchayninpi; pampachakuy p'unchaypi waqachinkichik chay putututa llapa suyuykichikpi. Levítico 25:8, 9.

Ezequielqa kay Jubileo nisqapa siq'inpi churakusqa kashan, rey Josías manta octubre 22 p'unchawkama, chay siq'iqqa Apocalipsis chunkaqpa ñawpaq kaqwan iskay kaq angelkunata 1840 watamanta 1844 watakama rikuchin. Ezequielqa ñawpaq kaqwan iskay kaq angelkunapa Milleritakunata, hinaspa kimsa kaq angelpa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunatapas rikuchin. Ezequielqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sacerdotiota rikuchin, ichaqa paypa aswan hatun profético atributunqa profeta kasqanmi.

Profeta, Sacerdote hinallataq Rey

Kinsa kimsakunami Bibliaqpi kan, paykuna kimsa chunka watayuq kashaspankum serviyta qallarisqaku. Ezequielwan kuskaqa Davidpas Josepas karqaku. Llapa paykuna kimsa chunka watayuq kashaspankum serviyta qallarisqankurayku, llapan kum sacerdotekuna kanku. Davidqa reyniq unanchanmi, Joseqa sacerdotemi, Ezequieltaq profetami, chay kimsa ruk'uyoq hatun gloriayuq reinopi, mayqinchus huk profeta, huk sacerdote, huk reymanta ruwasqa kachkan.

Ichaqa imaynamanta profeta Ezequielta huk símbolohina churanchik chaypas, payqa sacerdote-mi; hinaspa Josiasmanta octubre 22 kama jubileoq siq'inpi churakuspa, Ezequielqa huk sacerdote-mi, mayqinchus representanan karqan huk sacerdoteta pachapi sellakuyta pachapi pachak tawar chunka tawa waranqa runakunapaq, imaynachus tipificasqa karqan 1840 manta 1844 watakama historiapi hinaspa rey Josiasmanta octubre 22, 573 a.C. kama.

Iskay chunka iskayniyuq

Bibliaqa sut'inmi rikuchin Ezequielqa iskay chunka iskay watata ministërinta rurashqanta. “Iskay chunka iskay” nisqaqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa símbolonmi, paykunaqa Divinidadpa señаланanmi, runakayninwan huñusqa. Josiaspa Pascuanta hinaspa tawa chunka capítulopa octubre 22-pi Jubileo raymiman chayaq historiapi, Josiaspa Pascuanqa Josiah Litchpa 1838 watapi hinaspa 1840 watapi rurasqanta tipificaran. Chay rurasqanqa primera hinaspa segunda ayespa tiempo-profecíakunata qhawarichiy karqan. Kunanqa rikuyta atinmi primera hinaspa segunda ayespa profecíanqa pionerokuna reqsisqankumanta aswan hatun kasqanta.

Ezequiel, profeta bíblico hina, qelqayninkunapi aswan sut'inchasqa p'unchawkuna-fechakunata reqsichin, mayqin huk qelqaq bíblico-manta aswanraq.

Ezequielqa hina punchawqa wataman kaq Bibliaq profecíankunapi omega nisqa kachkan. Números sutiyaq libropiqa, punchaw-wata principioq alfa rimariyninqa Kadespi ñawpaq hatun hatarikuypi

rikuchisqa kachkan, chaymi chunka watantin iskay watayoq puriyta ch'in pampa chawpipi apamurqa. Qhipa, ichaqa omega nisqa hatarikuyqa Ezequielwanmi tawa kaq capítulope rikuchisqa kachkan, Jerusalén llaqtapas thuñichisqa kaptin.

Alfa

Allpata qhawaykusqaykichik p'unchaykuna yupayman hina, tawa chunka p'unchaykuna, sapa p'unchay huk watapaq kasqanrayku, mana allin rurasqaykichikkunata apankichik tawa chunka watakuna, chaymanta rimayniyta mana hunt'asqayta yachankichik. Noqa Señor nirqani; cheqaqtapuni kayta ruwasqa llaqa kay mana allin huñunasqa runakunaman, paykuna noqa contra huñunakusqankurayku: kay ch'in pampapi tukukunkaku, chaypitaq wañunkaku. Números 14:34, 35.

Omega

Qampas lluw'i laduykipi siriypas, chayman Israel wasipa huchanta churay: mayk'a punchawkuna chaypi sirinki chayman hina paykunapa huchanta apanki. Ñoqaqa qanman churani paykunapa hucha wata-kunata, punchawpa yupayninman hina, kimsa pachak qanchis chunka punchawkunata: chayhinataq Israel wasipa huchanta apanki. Chaykunata hunt'aspaña, kaqmanta paña laduykipi siriy, hinaspa Judá wasipa huchanta tawa chunka punchawkuna apanki: sapa punchawta huk watapaqmi qanman churani. Chayrayku uyaykita Jerusalén llaqta muyuychisqa kayman tikray, ricraykita q'alallata saqiy, hinaspa chaypa contranpi willakuy. Ezequiel 4:4-7.

Kadespa Jerusalén llaqtapa thuñichiyninpas alfa omega hatarikuyninta rikuchin, watapa rantinpi p'unchaw kamachiyta rikuchispa. “Watapa rantinpi p'unchaw kamachiyqa” Milleritakunaq aswan hatun kamachiynin karqan, hinaspataq 1840manta 1844kama historiapi, rey Josiaspa Jubileo siqiyninpi October 22 kama rikuchisqa hina. Ezequielqa wak profetakunamanta aswan achka p'unchaw-kamachisqakunata churarin. Ezequielpa p'unchaw churayninkunapiqa Jubileo siqiynin reqsichisqa kachkan, chaymi Ezequielpa willakuyninta ñawpaq kaq hukñiqin angelpa historiankunawan, iskayñiqin angelpa historiankunawanpas, chaymanta qhipaman kinsa ñiqin angelpa historiannintawan chiqanta wataykun.

Jubileo nisqapaq “siq'iwan” kуска, Ezequielqa huk ladonpi kimsa pachak iskay chunka chunka p'unchawkunata sirikun, chaymanta huknin ladonpi tawa chunka p'unchawkunata. “Tawa pachak kimsa chunka” nisqaqa machu rimanakuywan musuq rimanakuypa unanchanmi, imaraykuchus Abramman qosqa rimanakuy-suyay, Egiptopi tawa pachak watakuna watasqa kaymanta, apostol Pablowan kimsa chunka watakunapi iskay kaq testigonta tarirqan. Kuskanpi, Abram, (qhipaman Abraham) “machu kaq”manta, hinaspa Saul, (qhipaman Pablo) “musuq kaq”manta, testigonkuta huñuspa, wiñay rimanakuypa unanchan hina tawa pachak kimsa chunka watakunata sayarichirqanku. “Kimsa pachak iskay chunka chunka p'unchawkunata” “Israelpa wasinpa huchanta apanaykipaq kanqa.” “Hinaspa” “Judápa wasinpa huchanta tawa chunka p'unchawkunata apanaykipaq kanqa.” Kuskanpi, pañan lado hinaspa lloq'e ladoqa Abramtawan Pablotam kikiyachin.

Rimanakuyqaqa kaqmi kasqan obediencia utaq mana kasukuy patapin sayachisqa karqan—kawsay utaq wañuy. Millerita historiapi wata-punchaw principioqa kawsay utaq wañuy nisqapi qhawasqa asunto karqan, chay historiataq ñawpaq angelmi wiñay allin willakuy hina willarqan. “Allin willakuy”qa kawsay utaq wañuy nisqapi qhawasqa asunto kashan, hinaspa Millerita historiapa kawsay-wañuy pruebapa asuntoqa huk punchaw huk wataman tupachisqa principiopa contexto ukunpi churakusqa karqan. Ñawpaq angelpa willakuyninta kallpachasqa willakuyqa iskay kaq ayqepa kimsa pachak isqun chunka huk watakuna hinaspa chunka phisqa punchawkuna profecía karqan. Ezequiel lloq’e ladonpi kimsa pachak isqun chunka punchawkuna sirikusqa ukhupiq iskay kaq ayqepa kimsa pachak isqun chunka huk watakuna hinaspa chunka phisqa punchawkuna pacha profecía huk rikch’aynin kashan. Profecía allin reqsiy yuyayniyuq kayta munan profecía cheqaqta rakinapay, ichaqa mana imapas aswan pisiychu Judá ayllupa León nisqapa chawpi tuta qapariypa willakuyninta unsealashan nisqapa sapa kuti rurayninmanta.

Ñuqaqa rimani Ezequielqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa unanchan kasqan hina qhawasqa kananpaqmi, ichaqa aswanqa Profecía Espirituypa dononpa unanchan kasqan hina, ima hina ñawpaqman rikuchisqa qhipa p’unchay profetapa rikurimuynin hina kaptinpas, utaq rimanakuy llaqtapa runankuna, sapa siq’i patapi siq’i nisqa metodologíapa kamachikuyninta entiendenku chaykunapa rikurimuynin hina kaptinpas.

Ñuqaqa rimani Ezequielpa k’anchariynin, kimsa pachak isqun chunka hukniyuq watakunamanta chunca pichqa p’unchawkunamanta willakuyninpi, allpa pichana runaqa ancha hatun kajunman joyakunata wisch’uykusqanwan tupasqanta.

Ñuqaqa rimani Ezequielmanta k’ancharisqanqa capstone nisqa willakuypa ancha imprescindible elementon kasqanta, temploq tukukuyninpi.

Ezequielqa kashan chunka iskayniyuq p’unchawpi kashan tawa chunka ñiqin kapitulupi huk ñiqin versículopi, chaypim futuro templopa rikuyñin Ezequielman qosqa kashan. Chay temploqa pachak tawa chunka tawa waranqankunapa templonmi, maymantachus Ezequielqa chay yupaypa huk unanchan kananpaq. Chay huñuqqa iskay pruebakunataña pasasqa kanqa manaraq kimsa kaqman chayanankukama, chay litmus sutiyaq prueba kaqman. Ezequielqa templopi k’anchayninta chaskiq hina rikuchisqa kashan, chayrayku paypa paqarichisqa k’anchayqa, huk unanchan hina, Diospa llaqtan Aswan Santo Lugarman haykunankupi hamuq k’anchaytam temsila, Danielpa chunka ñiqin kapitulonwan tinkuchisqa.

Jesucristoq Revelaciónninta qichasqa k’anchayqa, qichasqa kachkan imaynachus prueba p’unchay wichq’akuyta manaraq tukuchkaptin.

Hinaspanmi: Ama kay qillqip willakuykunata sellaychu kay libroypa profecianmanta; pachaqa ñam qayllapi kachkan. Mana chaninnaq runaqa, kikin mana chaninnaqlla kachunraq; qhellichasqa kaqqa, kikin qhellichasqalla kachunraq; chanin runaqa, kikin chaninlla kachunraq; santokunapas, kikin santolla kachunraq. Apocalipsis 22:10, 11.

“Pachaqa qayllañaña” nisqaqa chunka hukniyuq chhikapi gracia pacha wisq’akunankamaña qayllapi kasqanta nin; chayraykun Jesucristoq Revelaciónninqa chay pachapi kichasqa kachkan,

imaraykuchus “pachaqa qayllañanñam.”

Jesucristopa Revelacionnin, chaytaqa Diosmi payman qorqan kamachisninkunaman rikuchinapaq imakunachus utqaylla pasanankupaq kashan chaykunata; hinaspan angelninwan kachaspam reqsichirqa kamachin Juanman: paymi Diospa siminmanta, Jesucristopa testimoniomanta, hinallataq tukuy rikuskankunamanta willakuyta qoran. Kuisqanmi ñawirqa, hinallataq kay profeciapa siminkunata uyariqkuna, chaypi qelqasqa kaqkunata waqaychaqkunapas; pachaqa qayllañam kashanrayku. Apocalipsis 1:1–3.

Laodiceapi qanchis p’unchay adventismoq tiempun tukukun domingo leypi, hinaspa Adventismoqa Ezequielpa isqon ñiqin kapitulpin Jerusalén hina rikuchisqa kachkan. Chaypin allpapi hinaspa iglesiapi rurasqa millay abominacionkunamanta llakikuspa waqaqkuna sellota chaskinku. Sellakuyqa pasakuchkan Islampa inti lloqsimuq wayrakuna nacionkunata phiñachishaqtin, tiempup tukukuyninpaq manaraq chayashaqtin. Ezequielpa pusaq ñiqin kapitulpin Adventismopa tawa mirayninkuna tukukunku, chay tawa ñiqin miraytaq intiyman k’umuykuq iskay chunka phisqa pushaqkunawan unanchasqa kachkan.

Chay rikch’ayqa huk unay p’unchawmi simbólicamente qowasqa karqa domingo ley manaraq chaykuchkaptin, utaq probationpa wisq’anankama ñawpaqta, imaynachus soqta, soqta, soqta nisqawan rikuchisqa kasqa hina.

Soqta wataqpi, soqta killaqpi, killaq pichqa punchawninpi, wasiypi tiyashaqtiy, Judá ayllumanta kurakkuna ñawpaqniypi tiyashaqtinku, chaypi Señor Diospa makin urmaykuwarqa. Hinaptin qhawarirqani; haqaypi kasqa nina rikch’aynin hina huk rikch’ay karqa: sakinmantapacha urayman nina karqa; sakinmantataq wichayman k’anchariy rikch’ay hina, ámbur llimp’i hina. Hinaspan maki rikch’ayta mast’arirqa, umaymanta huk chukchayta hap’iwarqa; espiritutaq allpamanta hanaq pachakama chawpinpi oqarichiwargan, Diospa rikch’ayninkunapi Jerusalénman pusawargan, ukhu punkupa yaykunanman, chay norte lado-man qhawariqman; maypichus envidiata hatarichiq ídolo tiyanan karqa. Qhawariy, chaypitaq Israelpa Diosninpa hatun kaynin karqa, pampapi rikusqay rikch’ayman hina. Ezequiel 8:1–4.

Soqta wata, soqta killa, pisqa p’unchaypa rikuyqa hamurqa “666” manaraq chayamuchkaptin, Inti p’unchay kamachikuypa unanchan hina, maypachachus Laodicea Adventismoq probationnin wisq’akun. Chay rikuyqa karqa “rikusqa hina” Ezequiel “pampapi” rikusqa. Pampapi rikusqa rikuyqa ñawpaqpi tarikun, kimsa kaq capítulo.

Chaymi sayarirqani, pampaman llusqirqani; hinaspan qhaway, Señorpa k’anchaynin chaypi sayasharqa, Kebar mayu patapi rikurqani chay k’anchay hinallataq; hinaspan uyayman urmaykurqani. Ezequiel 3:23.

“Pampap” nisqapa rikch’aynin, soqta watapi, soqta killapi, pichqa punchawpi karqa chay rikch’aymi, mayqintaq Ezequiel ñawpaqta Chebar mayu patapi rikusqa.

Kunan pacha chay kinsa chunka watapi, tawa killa ukhupi, killapa pichqa p’unchawninpi, noqa Chebar mayu patapi apasqa prisionerokunawan kusha kashaqtiy, hanaq pachakuna kicharikurqa, hinaspan Diospa rikuykunata rikurqani. Ezequiel 1:1.

Diospa “riqsisqankuna” Ezequiel “rikusqankuna”, Quebar mayupa patanpi, karqan pampapa riqsisqanmi, chaymi karqanpas Ezequiel qanchis pusaqniyuq chunka hukniyuq kamachiykunapi riqsisqa. Chay riqsisqakuna qawachisqa karqanku Ezequiel santwarioman qhawarisqan contextopi, maypichus chunka kaq kamachiyuq “marah” qhawana espejopa riqsisqan hunt’akun. Ezequiel sut’inchay chaykunata, qhepa willakuq k’anchayta Ancha Santo Lugarmanta lloqsimuqta mikhukuqkunata, imaynachus Jesucristopa Revelaciónnin orqomusqa kachkan justu pruebapa tukukuyninman ñawpaqta.

Rey Josíaspa Jubileo linianta riqsichispa, Pascuamanta qallarispa octubre 22 p’unchaykama tukukuqta, Levitico iskay chunka kimsayuppi churakusqa wayraq p’unchay raymikuna hinallataq chiri p’unchay raymikunapa unanchanta riqsichishanchik. Chaypi wayraq p’unchay raymikuna chiri p’unchay raymikunapas iskay chunka iskayniyuq versículokunawanmi churakunku, hinaqtin Ezequielpa ministerionpas iskay chunka iskayniyuq watakunapaq karqan. Ezequielta Jubileo liniapa kimsa chunka wata nisqapi tupachispaqa, Ezequielpa paqarinanta Josíaspa allinchakuyninwan tupachin. Sichus payqa kimsa chunka watayuq karqa Jubileo muyuypa kimsa chunka watanpi, chayqa Ezequielqa Josíaspa reformacionninpa paqarinman karqan.

Ezequielqa hukmi chaykunapa unanchaqninmi, pikunachus iñiyinwan Ancha Santo Kaqman haykunku. Chaypiña kashaspa qawanku ruedakuna ruedakunapi ukhupi kaqta, runakuna chawpipi imaymana tinkuykuna sasachakuq puriynta unanchaspa. Imaynan Juanwan kashqa Revelación chunka kaq kapituluypi, hinallataq Ezequielqa Milleritakunatam unanchan, ichaqa aswan chiqanta pachak tawa chunka tawa waranqa runakunata. Kinsa pachak isqun chunka hukniyuq wata, chunka pichqa p’unchayniyuq parallel tiempo profecíaqa Laodicea Adventismopa qhipa taripayninta Jerusalén llaqtapa thuñisqanwan rikuchin, chaypitaq kinsa chunka pusayuqwan tawa chunka yupaykunapa sasachakuyñintapas hap’in.

Chayqaqa tawa pachak kimsa chunka watakunapa simbuliysmuntapas hap’irin.

Chayqaqa yaykunmi tawa watakuna p’unchayman, chaymi rikuchisqa kachkan 1333manta 1337kama, 1449manta 1453kama, hinallataq 1840manta 1844kama.

Qhapaq ancha allinmi kay aswan hatun yachaymanta yuyaykuna qallarinqaku hamuq qillqapi.

“Isaiasman, Ezequielman, hinallataq Juannman qusqan rikch’ayninkunapiqa rikusunchik imaynatataq hanaq pachaqa kay pachapi pasakuykunawan ancha sinchita tinkisqa kachkan, hinallataq may ancha hatun kasqanta Diospa qhawariynin payman cheqaq sonqowan kasqakunapaq.” Testimonies, volumen 5, 753.

“Cristo kikinmi Templopa Señor-nin karqan. Pay chaymanta llusqispaqa, hatun k’anchayninpas ripunman karqan—chay k’anchay ñawpaqtaqa rikukuq karqan Santo de los Santos nisqapi, khuyapayakuna tiyanapa hawanpi, maypiman hatun sacerdoteqa wata huk kutillam yaykuq karqan, hatun allinchay p’unchaypi, wañuchisqa víctima-pa yawarninwan (Dios Churinpa, kay pachapi huchakunamanta ichhusqa yawarninpa rikch’aynin), hinaspa altarman ch’allaq karqan. Kaymi karqan Shekinah nisqa, Jehová-pa rikukuq wasin.”

“Kaymi hatun k’anchaymi Isaiasman rikuchisqa karqa, pay nispan: ‘Rey Uzias wañusqan watapiqa noqapas Señor-ta rikurqani tiyana patapi tiyashaqa, hatunman hoqarisqata, p’achampa qhepan templota junt’arqa’ [Isaías 6:1–8 quoted].” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 4, 1139.

Isaiasman chaskisqa rikch’ayqa Diospa llaqtanpa kayninta qhepaman p’unchaykunapi rikuchin. Paykunaqa fé nisqawan qhawariyta atinku hanaq pacha santuarupi ruwasqa llamk’ayta. “Hanaq pachapi Diospa templon kicharisqa karqan, hinaspan templonpi rikukorqan testamentonpa arcan.” Fé nisqawan aswan ch’uya cheqman qhawaykuspa, hinaspa hanaq pacha santuarupi Cristopa llamk’asqanta rikuspanku, yachanku mana ch’uya simiyuq llaqta kasqankuta,—llulla simikuna sapa kutin yanqa rimaykunata rimarisqanku, hinaspa atiykuna mana Diospa hatunchayninpaq t’aqasqa nitaq churasqa kasqanta. Allinta hina llakikuyman urmayta atinku kikinkupa pisi kallpanta hinaspa mana ñawpaqman churanapaq kayninta tupachispa Cristopa k’anchayniyuq karakterinpa ch’uya kayninwan hinaspa munay kayninwan. Ichaqa paykuna, Isaias hina, Señor munasqan sonqoman churananpaq chaskisqankuta chaskiqtinku, Diospa ñawpaqenpi almanankuta urayachiptinku, paykunapaq suyay kan. Promesapa k’uychiqqa tronoma patanpi kachkan, hinaspa Isaiaspaq ruwasqa llamk’ayqa paykunapipas ruwasqa kanqa. Diospa p’akisqa sonqomanta hamuq mañakuykunaman kutichinqa.

“Kay hatun, k’anchayniyuq, Diospa hatun chanta manchayllapa ruwasqanmanta yuyayqa hanaq waqaychanaman trilluta tantaymi; kay pachaqa Hunt’asqa kananmi Señorpa k’anchayninwan. Chayrayku ama pipas sonqon chinkachunchu, atipaq mana allin ruwaykunata rikuspanku, ch’ichik simikunamanta lloqsimuq rimaykunatapas uyarispanku. Tutayaq atiykunakuna Diospa llaqtanpa contranpi sinch’ita churakuspa sayarinku chayqa; Satanás kallpankunata huñuspa qhipa hatun maqanakuyapaq wakichikusqa kasqanpi, hinaspa atinin hatun hina, casi llump’aypaq hina rikurinqa chayqa, Diospa k’anchayninmanta sut’i qhawariy, alto chanta ancha oqarisqa tiyana, prometispa q’uychuwan muyurisqa, sonqochanqa, takyasqa churanqa, chanta thak kayta qosqa.” Review and Herald, December 22, 1896.

Kebar mayu patakunapi, Ezequielqa huk muyu-wayra norte lawmanta hamuq hina rikurqan, “hatun phuyu, nina kikillanta muyurispas, muyuriqninpita k’anchaywan, chawpinmantataq quri q’illay hina rikuriq.” Achka ruedakuna, huknin hukninwan tinkisqa, tawa kawsayniyuqkunaq kuyuchiyninwan kuyurqanku. Tukuy chaykunamanta ancha hananpiqa “tiyanapa rikch’aynin karqa, zafiro rumi hina rikhurimuspa; tiyanapa rikch’aynin patapitaq runapa rikch’aynin hina karqa, chay patapi.” “Querubinkunapitaq rikurirqan runapa makinqa rikch’aynin, rapranku uranpi.” Ezequiel 1:4, 26; 10:8. Chay ruedakunaqa wakichisqankupi ancha sasachakusqa karqanku, ñawpaq qhawayllapi ch’aqwaypi kasqankuman hina rikurqanku; ichaqa hunt’asqa tinkuywanmi kuyurqanku. Hanaq pacha kaqkuna, querubinkunaq rapranku uranpi kaq makin kallpachasqan hinaspa pusasqan, chay ruedakunata kuyuchirqanku; paykunamanta hananpitaq, zafiro tiyanapi, wiñay Kaq karqa; tiyanapa muyuriqnintataq k’uychi karqa, Diospa khuyapayakuyninpa unanchan.

“Imaynañam querubinkunapa raprankuna urapi kaq makipa kamachiyninwan puriq ruedaman rikch’akuq sasachasqa imakunapas kasqanmanta, hinallataq runakunapa kawsayninpi tukuy

sasa tukukuyninkunapas Diospa kamachiynin urapi kanku. Nacionespa chawpinpi ch'aqwa, qapariy, ch'ampay kaptinpas, querubinkunapa hawanpi tiyakuqmi kay pachapa ruwayninkunataqa hinallataq pusashan.”

Llaqtakunapa historianku, mayqenkunachus hukmanta hukmankama paykunaman rakisqa pacha hinallataq cheqenpi tiyaspa, mana yachasqallankupi cheqaq kayta testigokunata hina rikuchirqanku, ichaqa kikinkukuna mana entiendirqankuchu ima niyninta, noqanchisman riman. Sapa llaqtaman hinallataq kunan p'unchawpi sapa runamanpas Diosmi may cheqetapas churarqan Hatun planonpi. Kunan p'unchawpi runakuna llaqtakunawan kуска tupuchisqa kachkan plomadawan paypa makinpi, payqa mana pantay atiqchu. Llapaqmi kikinkupa akllasqanrayku destinonku kararichkanku, Diosñataq llapanta kamachispa pusachkan munayninkuna hunt'akunampaq.

“Hatun KANIÑA KASHAN nisqanmi Simiyninpi señalasqan historiata, profecía cadenaspi eslabonmanta eslabonman huñuspa, ñawpaq eternidadmanta hamuq eternidadkama, willawanchik kunan p'unchaypi maypin kasqanchik tiempokunapa qatipayninpi, hinallataq imakunatas suyasunman hamuq tiempopi. Llapa imatachus profecía nirqan pasanampaq, kunan p'unchaykama, historiapa p'anqankunapi rikuchisqa kashanña, chayrayku allinta yachanchikraqmi llapa imapasraq hamuqkunaqa nisqan ordenninman hina hunt'asqa kanqa.” Education, 178.